

Spojovací síť oddílu přímé podpory.

Jednou z hlavních podmínek úspěchu činnosti dělostřeleckého oddílu v boji je rychlé a danému úkolu vyhovující zřízení jeho spojovací sítě. Bez styku a spojení je ochromena celá činnost oddílu, spojení je jeho životní podmínkou. Opožděné a nesprávné zřízení sítě znemožní oddílu včas zahájit palby a se zdarem provést bojový manévr. Spojovací síť musí plnit daný úkol v mezích organizačního vybavení našich spojovacích jednotek jednoduchým, pružným systémem, manipulačně lehce ovladatelným, v daném prostoru a čase co nejvýhodnějším. Jen jednoduchá síť může být účelná, protože může být řádně zřízena, zajištěna, včas opravena, doplněna, přizpůsobena změně situace a zrušena.

Užití nových bojových prostředků musí mít vliv na užití pojítek dosavadních i nových. Hlavně útočná vozba, její drtivá síla, možnost pohybu v terénu, překonávání překážek, značný okruh působ-

nosti (i do prostoru palebných postavení), dále mohutnost dělové palby, leteckého bombardování a konečně možnost užití bojových chemických látek (zamoření, zadýmování prostorů, v nichž jsou pojítka zasazena) nutí nás k úvaze, zda dosavadní pojítka vyhovují.

Telefon je dosud nejlepším pojítkem a bude jím do zdokonalení a zavedení radiotelefonie. Užitím nových bojových prostředků je jeho užití značně znehodnoceno. Ve většině případů nelze s prostředky, které máme k dispozici, počítat s potřebným zakopáním a zastíráním vedení (pasivní OPŮV.). Všeobecně bude nedostatek vhodných, bezpečných tras (hluboké úvozy, zákopy a p.), čistě pěchotní terén bude přeplněn pěšimi jednotkami. Vedení budou více vydána hrubým poruchám, odstranění poruch bude značně ztíženo, ba dokonce znemožněno (zamoření terénu). Vedení, stanice a ústředny za poplachu tankového nemůžeme už přemísťovat, jejich volba musí již předem vyhovovat zásadám OPŮV. a ochrany proti bojovým chemickým látkám. Třeba vybudovat co nejméně vedení jednoduchým způsobem, třeba jen krátké příčky, a část materiálu si ponechat v záloze. Za bojů ve volném terénu využívat civilních permanentních vedení (přibližování, pronásledování, ústup). Na vedeních zřídít včleněné stanice k rychléjšímu odstranění poruch. Nepomůže mnoho ohrožených vedení, ale málo dobře zajištěných.

Ostatní dosavadní pojítka lze pokládat za podružná a za zajišťovací. Zvláštní užití signalisování praporky třeba brát v prostředí boje s rezervou a toto pojítka nepřeceňovat. Rakety se hodí výborně pro poplachové signály a k vyvolání dělových paleb. Radiotelegrafie má význam pro korespondenci s letcem a pro zajištění styku s velitelem skupiny (někdy i pěchoty). Pro vnitřní spojení v oddílu je pojítkem těžkopádným.

V hlavních rysech je třeba v oddílu těchto spojení:

spojení vnitřního: s veliteli baterií (mezi pozorovatelnami), se SV. a radiovými stanicemi, s bojovým trémem, mezi palebným postavením a pozorovatelnami baterií,

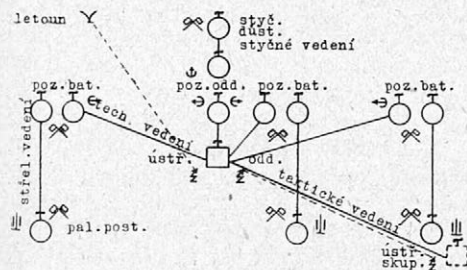
spojení vnějšího: s velitelem skupiny, s pěchotou, s letounem.

Všeobecně podle dosavadních způsobů řešíme zasazení pojítek v oddíle třemi druhy spojovacích sítí:

Síť zběžná (obr. 1). Je zřízena přední ústředna oddílu v prostoru pozorovatelny. Do té jsou zapojena technická vedení na pozorovatelny baterií a taktické do ústředny skupiny.

Výhody: Síť je brzy vybudována, spojovací personál soustředěn u spojovacího důstojníka v prostoru pozorovatelny, střelecká ve-

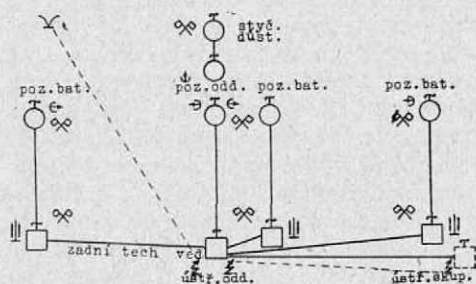
dení jsou vyhrazena pro střelbu, přímé a krátké vedení mezi pozorovatelnami umožňuje téměř nepřetržitý oběžník, síť lze manipulačně lehce ovládat, snadná oprava, svinutí a přizpůsobení vedení nové situaci.

Obr. 1.

Nevýhody: Nebezpečí naslouchání, vedení blízko a rovnoběžně s frontou a proto velmi zranitelné, střelecké vedení není zajištěno druhým telefonním okruhem.

Síť normální (obr. 2). Je zřízena zadní ústředna oddílu v prostoru palebných postavení, v palebném postavení ústředny, které jsou propojeny se zadní ústřednou oddílu zadními technickými vedeními.

Obr. 2.

Výhody: Spojení je bezpečnější s hlediska naslouchání, střelecké vedení zajištěno telefonním vedením oddílu.

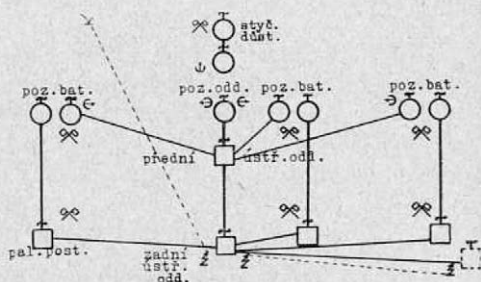
Nevýhody: Střelecké vedení není vyhrazeno jen pro střelbu. Styk mezi pozorovateli po dlouhých vedeních, přes několik ústředen, systém manipulačně těžko ovladatelný, obtížný pro vedení boje velitelem oddílu téměř vylučuje dávání střeleckých povelů. Porucha na střeleckém vedení zne-

možní styk mezi pozorovateli. Když spojovací důstojník je na pozorovatelně u velitele oddílu, nemá na ústřednu oddílu přímého vlivu.

Síť úplná (obr. 3). Jsou zřízeny obě ústředny (přední a zadní), baterie se připojí na přední ústřednu z pozorovatelů, na zadní z ústředen palebných postavení. Je to sloučení obou předchozích sítí, slučuje tedy jejich výhody.

Nevýhoda: Velké množství zasaženého personálu a materiálu, těžké udržování, doplňování, změna a svinování vedení. Dlouhá doba potřebná k zřízení.

Uvažujeme, zda dosavadní systémy vyhovují při užití nových bojových prostředků. Předem zdůrazňuji, že ve spojení nemůže být ztrnulých schemat. Důkladné studium prvků rozhodnutí platí i pro spojení a jen jeho výslednice je správná. Další úvahy a návrhy jsou pouhým vodítkem.

Obr. 3.

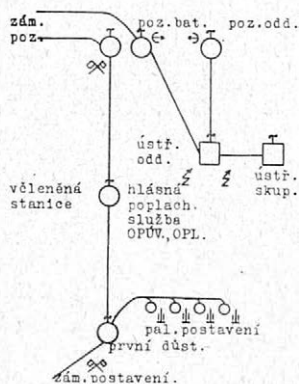
Dosud nejrozšířenějším řešením bylo užití sítě normální. Při cvičeních na otázku, kam umístit ústřednu oddílu, dostanete skoro automaticky odpověď „do prostoru palebných postavení“. Také v příručkách se s ním shledáváme nejčastěji, jak ostatně sám název sítě naznačuje. Všeobecně je však síť, která lehce se narýsuje do map a dobře se kalkuluje v učebně na tabuli, ale po stránce technické v terénu se mnohdy velmi těžko uskutečňuje. Zdá se, že trdíme theoreticky určitá dogmata, a nejsme plně přesvědčeni, že je lze prakticky uskutečnit v boji. Umístěním ústředny do prostoru palebných postavení nutíme velitele skupiny k témuž postupu (představený umístěním ústředny usnadňuje spojení podřízeného). Zřizujeme tak své spojení na systému dlouhých

telefonních vedení. Někdy dokonce pozorovatelný vzdálené několik set metrů korespondují spolu na vedeních několik kilometrů dlouhých. Dnes již nelze prostor palebných postavení pokládat za nejvhodnější pro umístění ústředny, protože právě tyto prostory budou nejvíce přitahovati mohutnou palbu, tanky a bojové chemické látky. Dosud uváděná výhoda sítě normální, že při přemístění pozorovatelný prodlužujeme jen jedno vedení, pomíjí zasazením dvouklapkového přepojovače na pozorovatelnou baterie. Normální síť se tak stává nevhodnou a nepraktickou.

Síť úplná, důkladně vybudovaná s řádně umístěnými pojítky, může dosáhnouti svého účelu za obrany na ustálené frontě.

Za všech okolností snažme se zkrátit a zjednodušit naše vedení. Střelecká vedení zkrátit nemůžeme, ale zkrátíme spojení mezi pozorovatelnami zasazením ústředny dopředu, pokud to bezpečnost dovolí (na odvráceném svahu za pozorovatelnami a p.). Nejlépe nám tedy vyhovuje síť z b ě ž n á, náležitě přizpůsobená novým požadavkům.

Tento systém předních ústředn v členěných stanic (obr. 4) je v základě zběžnou sítí. Střelecké vedení je protaženo do záměnné pozorovatelný a záměnného palebného postavení (zamoření dýmem, zadýmování). Na střeleckém vedení zřídíme včleněnou stanici. Tato stanice mimo udržovací službu bude podle možností zároveň pro hlásonou a poplachovou službu OPŮV., OPL., KOPL. a poblížkou pozorovatelnou (směrová tabulka). Na přístroj prvního důstojníka je zapjata dvoupřamenná šňůra se čtyřmi náhlavními telefony pro dělovody (zamoření palebného postavení bojovými chemickými látkami). Dělovod slyší přímo povely velitele baterie nebo je zesiluje do mikrofону prvního důstojníka. Uvedenou šňůrou třeba doplnit výstroj řídicího děla. Ústředna oddílu a skupiny je posunuta do prostoru pozorovatelny.

Obr. 4.

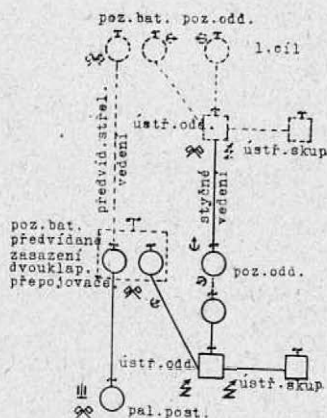
V následujících náčrtech schematicky znázorním užití této sítě v některých bojových situacích, v nichž většinou bylo užito dříve sítě normální. Pro přehlednost je v náčrtku na ústřednu oddílu zapojena jen jedna baterie.

Útok (obr. 5). Počáteční síť útočné sestavy je znázorněna plně (systém přední ústředny), předvídané budování sítě za útoku a po dosažení cíle čárkované. Dvouklapkový přepojovač zasazený později na pozorovatelné baterie funguje jako včleněná stanice.

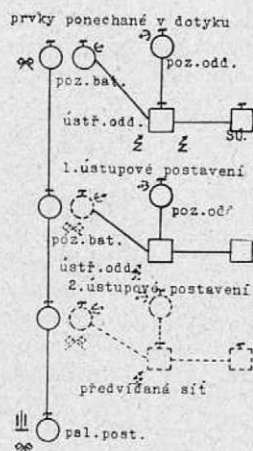
Ústupový boj (obr. 6). Síť zřízená pro jednotky oddílu určené k podpoře prvků ponechaných v dotyku je znázorněna plně. Rovněž vybudovaná síť na 1. ústupovém postavení. Na 2. ústupovém postavení je vybudování sítě předvídáno. Střelecké vedení má na ústupových postaveních včleněné stanice. Síť mohou celou nebo zčásti tvořit linky. Obdobný systém sítě možno zříditi i za přechodné obrany.

Nakonec načrtnu úkoly radiofonie, jež nejlépe splní požadavky kladené na bojovou síť oddílu. Po konstruktivním zdokonalení se stane

radiotefonie hlavním pojítkem dělostřelce, pokud nebude rušena nepřítelem. Vnitřní spojení v oddíle si vyžádá tyto dopravní okruhy radiofonní: tři střelecké, jeden společný okruh pro styk mezi pozorovatelnými, jeden pro styk s pečotou.

Obr. 5.

Obr. 6.

Radiofonie na dosavadním stupni může být jen pojítkem zajišťovacím, protože vyžaduje velké elektrické energie, má malou donosnost a připouští jen malý počet stanic.

Přes to pokládám za důležité vybavit i nyní alespoň po jedné stanici pozorovatelnou oddílů a palebná postavení. Tento společný okruh pro oddíl by umožnil řízení střelby oddílů v okamžiku, kdyby střelecká vedení byla přerušena. Řízení střelby by provedl velitel oddílu s důstojníky pozorovatelnou oddílu.

Z á v ě r: Pojítkem budoucnosti je radiofonie. Do jejího zlepšení a zavedení musíme s dosavadními pojítky hledat nové cesty a zasazovat pojítka v souladu s požadavky, které vyvolalo užití nových zbraní. Zasažujeme pojítka jednoduchým, pružným a manipulačně lehce ovladatelným způsobem. Úkolem tohoto článku bylo zdůraznit nutnost těchto opatření a ukázat směr.

Štábní kapitán děl. Jaroslav Ch y š k a:

Poznámky k diskusi o metodách přípravy a provádění střelby.

V mém článku v DR. čís. 12/1936 přičinil jsem několik poznámek k článku „Zjištění poměrů střelbou při jednostranném pozorování“ (viz DR. čís. 6/1936), které byly myšleny jako věcné námítky. Hlavním jejich účelem bylo konstatovat:

a) že nově navrhovaná metoda není toho druhu, aby dosavadní způsob musil být vůbec zrušen,